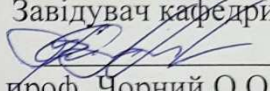

**Національний університет «Чернігівський
колегіум» імені Т.Г. Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та
соціогуманітарних дисциплін імені
О.М. Лазаревського**

ПОГОДЖЕНО
Протокол № 1
від 31 серпня 2021 року
Завідувач кафедри

проф. Чорний О.О.

СИЛАБУС
навчального курсу

ФІЛОСОФІЯ РЕЛІГІЇ

Спеціальність – 033 філософія

Освітній ступінь – магістр

Форма навчання – денна

Форма підсумкового контролю – екзамен

Викладач – Кислий Анатолій Олександрович – доктор філософських наук, доцент,
кафедри філософії та культурології

Тел. : 067 42 68 906

E-mail: a.kysliy@ukr.net

Години консультацій: понеділок 11.20 – 13.00 (405 ауд.)

Чернігів 2021-2022

Освітньо-кваліфікаційна програма	
Кількість кредитів	4
Рік навчання	1
Семестр	2
Компонент освітньої програми	Обов'язковий компонент (ОК)
Мова викладання	Українська
Формат курсу	Денна / заочна форма навчання
Опис дисципліни	
Загальна кількість годин	120
Обсяг курсу	Денна форма: 30 годин аудиторних (з них: 24 годин лекцій; 6 годин практичних занять), 90 години самостійної роботи. Заочна форма: 12 годин аудиторних (з них: 8 години лекцій; 4 годин практичних занять), 108 години самостійної роботи
Мета курсу	Метою викладання навчальної дисципліни є: ознайомити студентів магістратури з питаннями, які складають головний зміст філософії релігії, з найбільшими традиційними філософськими концепціями релігії, сформуванню цілісного уявлення про історію філософського осмислення релігії, розглянути основні конфесійні різновиди та напрями релігійної філософії.
Електронний ресурс	Zoom. Google Classroom.
Формування програмних компетентностей	<p>Загальні компетентності:</p> <p><i>(I. Творче мислення)</i></p> <p>ЗК1. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, що передбачає здатність до нестандартного розв'язання задач, самостійності міркувань та умовиводів, навички інтелектуального філософського пошуку.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати філософсько-освітні знання у практичних ситуаціях, що передбачає кмітливість, оперативність і динамічність інтелектуальної реакції, стійкість у мисленевих випробуваннях і подоланні пізнавальних утруднень.</p> <p><i>(II. Самосвідомість інтелектуала)</i></p> <p>ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним, що передбачає знання своїх інтелектуальних переваг і недоліків, здатність використовувати перші й мінімізувати вплив других.</p> <p>ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, що передбачає вміння застосовувати для вирішення пізнавальних задач ефективні стратегії і засоби.</p> <p><i>(III. Експертна гуманітарна комунікація)</i></p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів соціально-економічної та політико-правової</p>

діяльності), що передбачає вміння переконливо викласти власну експертну позицію, володіння різними режимами та формами публічного мовлення, засобами та стратегіями інтелектуальної полеміки.

ЗК7. Здатність працювати в команді, що передбачає вміння працювати в команді, в тому числі долати комунікаційні напруження та конфліктні ситуації, забезпечувати прихильність співробітників, виявляти доречну поступливість, розподіляти зусилля з/між колегами, працювати на спільний результат.

(IV. Мовно-текстологічна підготовленість)

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, що передбачає здатність оперативно аналізувати значні масиви текстів, поєднувати їх в загальну смислову структуру, виявляти слабкі місця, логічну чи смислову уразливість аргументації.

ЗК9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, що передбачає вміння писати власні тексти аналітичного та публіцистичного характеру в різних форматах (огляд, есе, реферат, стаття, комплексна аналітична робота) та застосувати необхідні процедури (редагування, коректура, звірка) при підготовці тексту до публікації).

(V. Ціннісно-світоглядна певність)

ЗК11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, що передбачає готовність до значних обсягів зусиль та подоланню труднощів, працездатність.

ЗК12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, що передбачає уникання інтелектуального конформізму, готовність завжди віддавати перевагу науковій достовірності, а не впливу авторитету.

ЗК13. Навички міжособистісної взаємодії, що передбачає готовність до співробітництва з колегами задля ефективного розв'язання поставлених завдань, допомога і підтримка колег в їх інтелектуальних зусиллях.

ЗК15. Здатність розробляти та управляти проектами, що передбачає здатність розробляти і впроваджувати соціально-гуманітарні проекти.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

(I. Розуміння дисциплінарної матриці)

ФК2. Знання теоретичних основ філософської науки і суміжних галузей гуманітаристики та суспільних наук.

(II. Науково-філософська спеціалізація)

ФК5. Володіння спеціалізованим знанням в межах певної філософської проблематики, системну обізнаність з відповідною спеціальною (науково-дослідницькою) літературою.

(III. Науково-гуманітарний горизонт філософської дисципліни)

ФК8. Розуміння зв'язків спеціалізації не лише з іншими напрямками філософського дискурсу, а й з різними інтелектуальними й гуманітарними практиками.

	<i>(IV. Методологічна підготовленість)</i> ФК11. Усвідомлення методологічної специфіки обраної спеціалізації та навички використання пізнавальних методів, релевантних відповідній проблематиці.											
Програма та структура навчальної дисципліни												
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		с	ла б.	нд	с. р.	л		с	лаб.	нд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Предмет та філософські концепції релігії												
Тема 1. Предмет філософії релігії.	16	4				12	11	1				10
Тема 2. Основні концепти філософії релігії в їх історичному контексті.	16	2	2			12	13	1				12
Тема 3. Основні концепції релігії у філософії.	16	4				12	11	1				10
Тема 4. Типи філософських вчень про Бога.	18	2	2			14	13	1				12
Разом за змістовим модулем 1	66	12	4			50	48	4				44
Змістовий модуль 2. Сучасна філософія релігії												
Тема 5. Сучасна християнська філософія.	16	6				10	21	4	4			13
Тема 6. Буддистська філософія.	12	2				10	17					17
Тема 7. Мусульманська філософія	12	2	2			8	17					17
Тема 8. Сучасні проблеми філософії релігії.	14	2				12	17					17
Разом за змістовим модулем 2	54	12	2			40	72	4	4			64
Разом	120	24	6			90	120	8	4			108
Літературні джерела	Основна література 1. Академічне релігієзнавство. Підручник. За науковою редакцією професора А. Колодного. — К. Світзнань, 2000.											

2. Аринин Е. И. Философия религии. Принципы сущностного анализа / Евгений Игоревич Аринин. – Архангельск: Издательство Поморского государственного университета имени М. В. Ломоносова, 1998. – 295 с.
 3. Гегель Г.В.Ф. Философия религии. В 2-х т.: Т. 1-2. – М.: Мысль, 1976-1977
 4. Дейвіс Б. Вступ до філософії релігії/ БрайєнДейвіс/ - К.: Основи, 1996. - 269 с.
 5. Кимелев Ю.А. Философия религии: Систематический очерк. М., 1998. 424 с.
 6. Мюррей М., Рей М. Введение в философию религии/ Майкл Мюррей, Майкл Рей/Пер. с англ. Алексея Васильева. – М.: Библиейско-богословский институт св. апостола Андрея, 2010. – 410 с.
 7. Философия религии : учебник для академического бакалавриата / М. М. Шахнович [и др.] ; под ред. М. М. Шахнович. — М. : ИздательствоЮрайт, 2017. — 273 с.
 8. Яблоков И.Н. Основы теоретического религиоведения. М., 1994 224 с.
- Додаткова**
9. Релігієзнавчий словник. / Під ред. Колодного А., Лобовика Б. — К.: Четвертахвиля, 1996.
 10. . Єленський В. Є. Релігія після комунізму. Релігійно-соціальні зміни в процесі трансформацій центрально – і східноєвропейських суспільств: фокус на Україні – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2002. – 419 с.
 11. Иллюстрированная энциклопедия буддизма /авт.-сост. Е. Авадяева. – М.: Эксмо, 2009. – 576 с.
 12. История религии: Учеб. пособие / Под ред. А. Н. Типсиной. — СПб., 1997.
 13. Історія релігії в Україні: В 10 т. / Редкол.: А. М. Колодний (голова) та ін. — К., 1996.-2002.
 14. Калінін Ю. А; Харьковщенко Є. А. Релігієзнавство. — 4-е вид., доп. — К., 1998.
 15. Классики мирового религиоведения: Антология. — М., 1996.
 16. Кудрявцев В. В. Лекции по истории религии и свободомыслия. — Минск, 1997.
 17. Лубський В. І. Релігієзнавство: Навч. посібник. — К., 1997.
 18. Основы релігієзнавства: Навч. посібник для вузів / О. Тарасова, О. Петуніна, А. Голозубов та ін. — Х., 2000.
 19. Релігієзнавство: Підручник / За ред. В. І. Лубського, В. І. Теремка. — К. -2000.
 20. Релігієзнавство: Підручник / Є. К. Дулуман, М. М. Закович, М. Ф. Рибачук та ін; За ред. М. М. Заковича. — К., 2000.
 21. Сумерки богов. / Сост. и общ. ред.. А.А. Яковлева: Перевод. – М.: Политиздат, 1989
 22. Гончаренко В., Черепанова Н. Мусульманський фундаменталізм – новий фактор світової політики. // Людина і світ, №3, 2002. – С. 55-58.

	<p>Інформаційні ресурси в Інтернеті:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua 2. Освітній дискурс: збірник наукових праць http://www.journal-discourse.com/uk/ 3. Релігійно-інформаційна служба України http://www.risu.org.ua 4. Офіційний сайт Української Православної Церкви 5. www.pravoslavye.org.ua 6. http://ru.wikipedia.org 7. http://cyberleninka.ru/article/c/filosofiya 8. http://filosof.historic.ru/
<p>Політика щодо академічної доброчесності.</p>	<p>При виконанні письмових робіт із використанням запозичених ідей, тверджень, відомостей надавати посилання на джерела інформації. За відсутності коректних посилань на інформаційні джерела виконані завдання не оцінюються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія); наочний (ілюстрації, демонстрації); робота з книгою (читання, конспектування, вивчення, реферування, цитування, виклад, складання плану); відео-методи (перегляд); практичний. Робота в бібліотеці та з науковими інтернет-джерелами. Підготовка презентацій, індивідуальних навчально-дослідних завдань. Аналіз відео-метаріалів. Робота в системі Zoom та GoogleClassroom.</p>

Оцінювання	Шкала оцінювання			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано	
83 – 89	B	добре		
75 – 82	C			
68 – 74	D	задовільно		
60 – 67	E			
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	